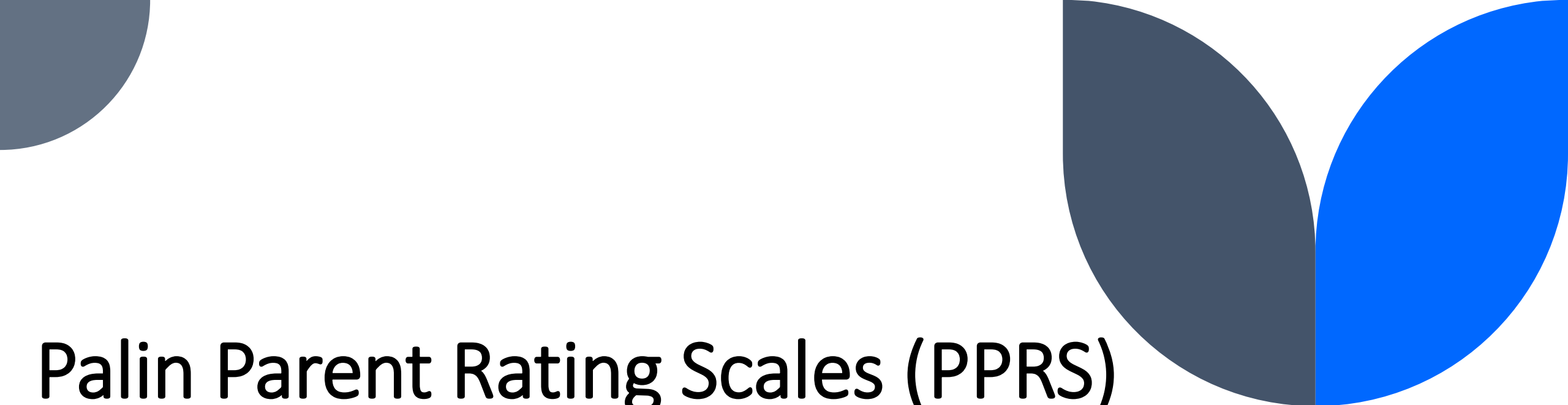

Palin Parent Rating Scales (PPRS)

využití v diagnostice a terapii koktavosti

Mgr. Barbora Gromanová

barbora.gromanova@dobralogopedie.cz

Náplň přednášky

- ✓ Úvod k dotazníku
- ✓ Teoretický základ
- ✓ Ukázka administrace
- ✓ Kazuistika a východiska k terapii
- ✓ Osobní zkušenosti

PPRS a Palin PCI Therapy

- Vznikl v The Michael Palin Centre for Stammering (Londýn)
- Na výzkumu se podíleli rodiče z tohoto centra
- Terapeutický model Parent-Child Interaction Therapy

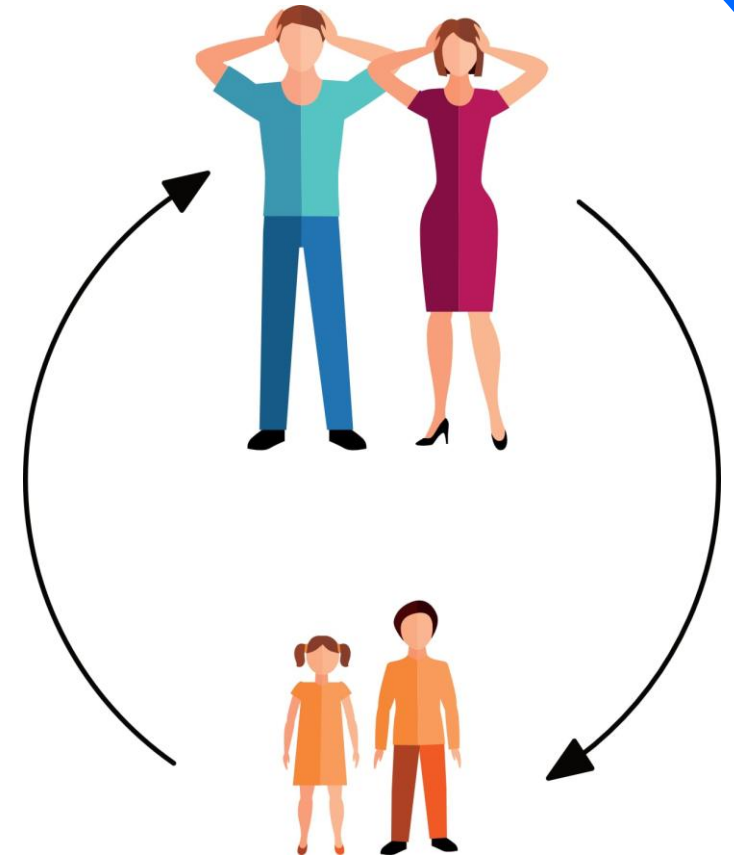
Co je PPRS

- Rodiče poskytují spolehlivé a stěžejní zhodnocení mimo klinický kontext
- V praxi chyběl dotazník zaměřený na rodiče
- Standardizovaný diagnostický dotazník, mapuje efektivitu terapie
- Děti **od 2;6 let do 14;6 let**
- Je **zdarma**, **online** a v **češtině**

Důležitá role rodičů

- Strach o budoucnost svých dětí
- Obavy z negativního vlivu koktavosti na sociální život dětí
- Obavy, že děti nedosáhnou svého potenciálu
- Úzkost rodiče se může promítnout na dítě – vliv na koktání a budoucí vývoj koktavosti
- Negativní dopad na sebedůvěru a sebeúctu rodičů

Důležitá role rodičů – matky vs. otcové

„Matky dětí bez koktavosti hodnotí své kompetence k podpoře sebevědomí svého dítěte jako vyšší než matky dětí s koktavostí.“

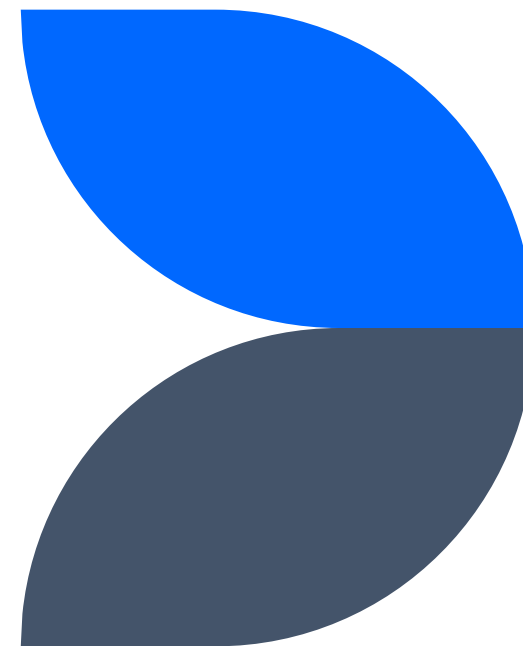
„Otcové dětí bez koktavosti hodnotí své kompetence k podpoře sebevědomí svého dítěte jako vyšší než otcové dětí s koktavostí.“

„Matky dětí s koktavostí pociťují větší obavy v důsledku koktavosti oproti otcům dětí s koktavostí.“

Výzkum

Výzkum: DELPHI Method

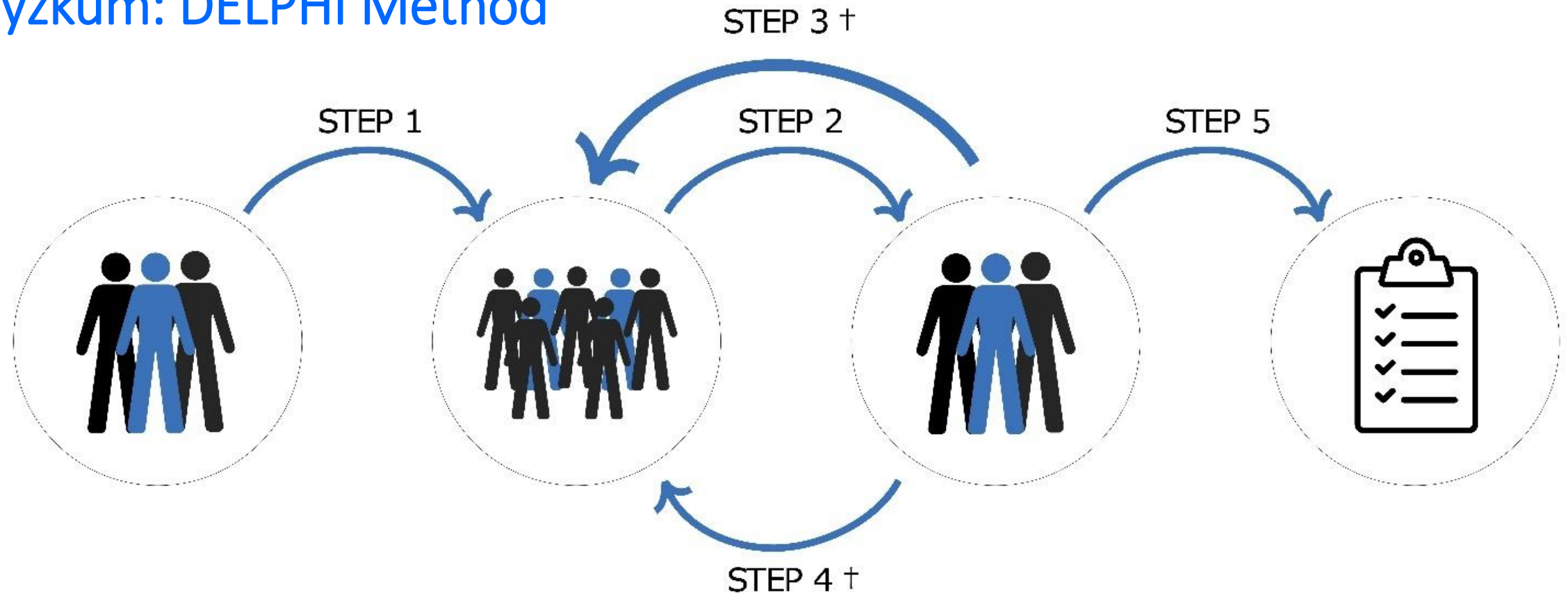
- **Forecasting method**
 - systematické předpovídání budoucího vývoje na základě dostupných dat, trendů a znalostí
 - věstkyně z Delfy
- Vznik metody v USA na počátku studené války
- Založená na konsensu odborníků na danou oblast
- Využívaná hojně (nejen) ve zdravotnictví

(Bishop – DLD)

Best et al., 2025

Výzkum: DELPHI Method

Steering Group

Gathers known uncertainties and/or asks an open question to experts

Experts

Steering Group collates the responses +/- group them according to common themes

Steering Group

Responses are sent back to be ranked by experts

List of Priorities

Final list of top priorities is created

† Steps 3 and 4 can be repeated additional times as per the study

([zdroj](#))

Výzkum: DELPHI Method

Výhody

- odborníci neinteragují společně
 - minimalizace vlivu ostatních
 - podpora individuálního zhodnocení bez ovlivnění ostatními

Nevýhody

- časově náročná
- kvalita výsledků je ovlivněná výběrem expertů

Výzkum PPRS

- Odborníci: rodiče
- Délka výzkumu: 1 rok
- Ze 129 výroků → 19 otázek (odebrány odpovědi týkající se konkrétní terapie)
- Původní otázka: „*Looking back on your therapy, what were the signs of change you noticed in your child, in yourself and in your family which indicated that things were getting better?*“

3 faktory v PPRS

Vliv koktavosti na
dítě

Stupeň koktavosti
dítěte a míra obav
rodičů

Znalosti rodičů o
koktavosti a důvěra
v sebe sama při jejím
zvládnání

Praktická ukázka

Přihlášení **logoped**:

https://www.palinprs.org.uk/secure/pprs_connect.php

Odkaz pro **rodiče**:

www.palinprs.org.uk

Flags: United Kingdom, Czech Republic, Denmark, Spain, Finland, Greece, Italy, South Korea, Netherlands, Poland, Sweden, Slovakia, Turkey

Logos: Action for Stammering Children (changing lives forever), mpc

Palin Parent Rating Scales (Palin PRS)

Vložte kód dítěte* a datum narození

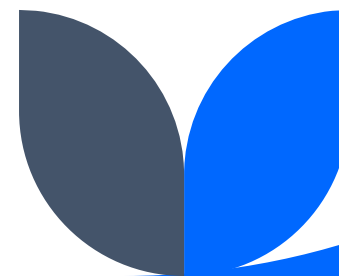
Kód dítěte:

Datum narození: 01 ▾ led ▾ 2025 ▾

Pro pokračování klikněte na tlačítko Přihlášení

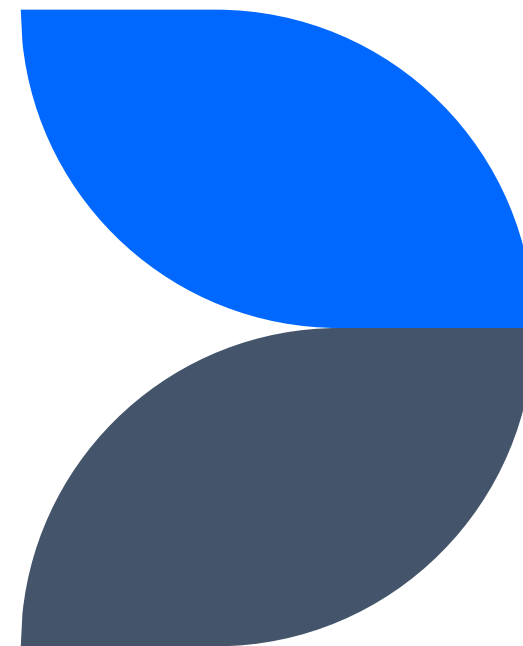
Tipy k administraci PPRS

- Výsledky jsou vyhodnocené automaticky
- Vyplněné dotazníky zůstávají uložené
- Možnost dlouhodobě sledovat změny
- První vyplnění ještě **před vstupním vyšetřením**
 - Termín u odborníka může trochu ulevit od stresu
 - Na první konzultaci už získají spoustu informací o koktavosti a často se trochu uklidní

Kazuistika

příklad použití PPRS v terapii

První konzultace

- Začít s terapií, nebo dopřát čas?
- Přímá, nebo nepřímá terapie?

Výzkum přímá (Lidcombe) vs. nepřímá (Restart DCM) – 18 měs.; 100 vs. 99 dětí →
účinnost srovnatelná (de Sonnevile-Koedoot, Stolk, Rietveld & Franken, 2015)

Zohlednit spoustu faktorů: věk dítěte, psychická tenze rodiče/dítě, ne/uvědomuje si dítě
kocktavost, lingvistické a fonologické dovednosti dítěte, temperament dítěte, připravenost na
spolupráci, zatížení dítěte a přidružené dg., atd.

Východiska pro terapii

- Mají rodiče dost znalostí o koktavosti?
- Mají v sebe rodiče důvěru? Jak to mohu podpořit?
- V čem jsou rodiče dobří?
- Mluví spolu o koktání? → tenze u dítěte
- Opakované vyplnění – efektivita terapie

Co říkají rodiče o PCI Therapy

- „Klidný čas jen pro mě se synem, který si spolu užíváme, vítaná změna v hektickém dni.“ (otec)
- „Nepřímé strategie využívám i v práci, vidím pozitivní efekt u pacientů.“ (matka psycholožka v nemocnici)
- „Respektující přístup nezatěžující dítě.“ (otec s koktavostí)
- „Víc koktavosti rozumím a jsem víc klidná.“ (matka)

Proč toto říkají?

Možná proto, že ...

Využívám respektující přístup

- Rodiče jako partneři v terapii
- Neradím, **naslouchám**
- Doptávám se, vyjadřuju důvěru a podporuju je
- Ptám se: Jak poznáte, že..? Jak vám to funguje? Co jste v té chvíli udělal/a? A jak na to reagovalo dítě? Co byste potřebovali?
- **Validace emocí**

Jak přístup obecně ovlivňuje moji práci?

- *Koktavost vs. vývojová dysfázie (a jiné diagnózy)*
 - Mluvíme s dítětem o tom, co se mu děje a proč?
 - Vysvětlujeme rodiči dostatečně?
 - Učíme rodiče bezvýhradně přijmout projev svého dítěte?
 - Zná dítě další děti se stejnými potížemi?
- **Potřeby** rodičů i dětí
- **Přijetí** dítěte s jeho řečí takovou, jaká je (nepllynulosti, gramatické chyby,..)
- **Validace** emocí rodičů i dítěte
- **Respektovat** individuální tempo procesu
- **Nepřetěžovat** dítě
- Nechat **dítě vést**

Shrnutí k PPRS

- Doplněk diagnostiky zaměřený na rodiče
- Využití u dětí **od 2;6 do 14;6 let**
- Pomoc při volbě terapie (už / ještě ne; přímá/nepřímá)
- Mapování efektivity terapie
- **Online**, v **češtině** a s automatickým vyhodnocením **zdarma**

Zdroje

de Sonnevile-Koedoot, C., Stolk, E., Rietveld, T., & Franken, M.-C. (2015). Direct versus indirect treatment for preschool children who stutter: The RESTART randomized trial. *PloS One*, 10(7), e0133758. doi:10.1371/journal.pone.0133758

Best, R. W., Campbell, J. T., Edwards, M. C., & Cline, L. L. (2025). An Overview of the Delphi Method's Origin, Modifications, and Use to Augment Instrument Development and Data Collection: A Research Note. *Journal of International Agricultural and Extension Education*, 32(1). DOI: <https://doi.org/10.4148/2831-5960.1497>

Kelman, E., & Nicholas, A. (2020). *Palin parent-child interaction therapy for early childhood stammering* (2. vydání). Routledge.

Millard, S. K., & Davis, S. (2016). The Palin Parent Rating Scales: Parents' perspectives of childhood stuttering and its impact. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research: JSLHR*, 59(5), 950–963. doi:10.1044/2016_jslhr-s-14-0137

Szewczyková, S. (2018). *Vnímání koktavosti dítěte z pohledu rodiče* [Diplomová práce, Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta]. IS MUNI. <https://is.muni.cz/th/xnlxi/>

